

ELM AĞ SAÇDA GÜL AÇIR

İradə ƏLİYEVƏ

Respublika Dövlət Elmi Tibb Kitabxanasının əməkdaşı

“Bizim ziyalıların, mədəniyyət xadimlərinin cəmiyyətdə hörmətini qaldırmaq lazımdır. Çünki xalq həmişə öz ziyalısı, öz mədəniyyəti, öz elmi ilə tanınır”.

Heydər Əliyev

Ömrün baharı, yaşın qədəri, zamanın nəbzi ilə ölçülmür, mən deyərdim ki, insanın ömrünün baharı onun cəmiyyətdə bəxş etdiyi elm, ziya, sevgi, sevincin dəyəri ilə ölçülür. Bu bəxş olunan elm, ziya, sevgi insanları xoşbəxt edirsə demək olar ki, o elm xadimi hər zaman həyatının baharını yaşayır. Ömrü hər zaman bahar olan Azərbaycanın milli kitabxanaşünaslıq elminin banisi, professor Abuzər Xələfovun bu il 80 yaşı tamam olur. Elm, təhsil, mədəniyyət xadimi kimi tanınan professor A.Xələfovdan yazmaq onun tələbəsi kimi məni çox qürurlandırır. Bu gün A.Xələfov dünyada və respublikada kifayət qədər tanınmış vətənpərvər ziyalıdır.

Mənim düşüncələrimə görə A.Xələfov ziyalılığın elə bir mərhələsinə çatmışdır ki, respublikamızın bütün ictimai-siyasi, elmi, mədəni mühitində parlaq bir simaya çevrilmişdir. Universitetdəki 60 illik aktiv fəaliyyəti onun bütün titulları ilə bərabər Bakı Dövlət Universitetinin Ağsaqqallar Şurasının sədri səviyyəsinə yüksəltmişdir. Belə ziyalıya hörmətlə yanaşmaq hamının vətəndaşlıq borcudur. Professor A.Xələfov Azərbaycanda kitabxanaşünaslıq elminin banisi, milli kitabxanaşünaslıq elmi məktəbinin yaradıcısı, ali kitabxanaçılıq-informasiya təhsilinin təşkilatçısı, görkəmli elm təhsil və mədəniyyət xadimi kimi ölkəmizdə və xaricdə yaxşı tanınan görkəmli ziyalılarımızdandır. Alim ən qədim dövrlərdə zəmanəmizə qədər Azərbaycanda kitabxana işinin tarixini və inkişaf istiqamətlərini hər tərəfli tədqiq etmiş, sanballı monoqrafiyaları ilə ölkəmizdə ilk dəfə olaraq bu sahənin bünövrəsini qoymuşdur.

Alim 1963-ci ildən bu günə kimi Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri kimi səmərəli fəaliyyət göstərir. O, özünün təşəbbüskarlıq fəaliyyəti, təşkilatçılıq bacarığı və idarəçilik metodları ilə böyük nüfuz qazanmış, yüksək ixtisaslı milli kitabxanaşünaslıq-bibliograf kadrlarını hazırlanması istiqamətində səmərəli iş aparmışdır. Kitabxanaşünaslıq fakültəsinin yeni tədris planının yaradılmasında, kafedra və laboratoriyaların maddi-texniki bazalarının yaxşılaşdırılmasında, dərslərin keyfiyyətinin yüksəldilməsində A.Xələfovun xüsusi rolu olmuşdur. İstedadlı alim, qabiliyyətli təşkilatçı A.Xələfovun Kitabxana-

şünaslıq kafedrasının müdiri vəzifəsini uğurla yerinə yetirməsi sahəsində bu elmi qurum kitabxana işi üzrə aparıcı müəssisəyə, kitabxana işinin əsas elmi-tədqiqat mərkəzinə, bu sahədə çalışan və sayca ildən-ilə çoxalan bacarıqlı mütəxəssislərin, bir sözlə, hazırki informasiyalaşdırılmış cəmiyyətdə özünəməxsus yer tutan kitabxana ictimaiyyətinin doğma ocağına çevrilmişdir.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, görkəmli alimimiz 60 ildir ki BDU-da çalışır, onun 50 ilini böyük elmi Şüranın üzvü olmuşdur. Bütün fəaliyyəti boyu Universitetin elmi və tədris mühitinə, ictimai-siyasi həyatına böyük tövfiqlər vermişdir. Görkəmli alim bu günə kimi mədəniyyət, kitabxana işi, kitabxanaşünaslıq, təhsil və informatika sahələrinin tarixinə və nəzəriyyəsinə dair 250-dən artıq monoqrafiya, dərslik, dərs vəsaiti, elmi məqalə, tədris-metodik material və s. əsərlər yaratmışdır.

A.Xələfovun elmi tədqiqat fəaliyyətində humanitar elm kimi kitabxanaşünaslığın ümumi nəzəri və metodoloji problemlərinin işlənməsi, kitabxanaların sosial funksiyalarının inkişafının araşdırılması, cəmiyyətin intellektual inkişafı prosesində, insanların mədəni-mənəvi tərbiyəsində, təhsil prosesində kitabxanaların rolunun öyrənilməsi çox böyük yer tutur. A.Xələfov kitabxanaşünaslıq-biblioqrafiya elmi sahəsində mütəxəssis, elmi pedaqoji kadrların hazırlığında da əvəzsiz rol oynamıdır. O, Azərbaycan Kitabxanaşünaslıq elmi sahəsində xüsusi elmi məktəb yaratmış, kitabxana işinin tarixi nəzəriyyəsi, metodologiyası və aktual problemləri ilə bağlı geniş tədqiqatlar aparan bir elmlər doktoru və onlarca elmlər namizədi yetirmişdir. Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, professor öz yetirmələri ilə çiyin-çiyinə işləyərək bu fakültənin elmi pedaqoji fəaliyyətini artırmağa müvəffəq olub.

BDU-nin Kitabxanaşünaslıq-biblioqraf ixtisasına yiyələnmiş və bu fakültəni müvəfəqiyyətlə bitirmiş fəlsəfə doktorları Ə.Rüstəmov, A.Əliyev, K.Aslan, E.Əhmədov, M.Məmmədov, P.Kazimi, M.Həsənov, S.Rzayev, A.Cəfərov və başqalarının adlarını fəxarətlə çəkmək olar. Bu nailiyyətlər bu töhvələr əlbətdə ki, A.Xələfovun ziyasının işığından, nurundan bəhrələnmişdir. Görkəmli alimimizin “Azərbaycanda kitabxana işinin tarixi”, “Kitabxanaşünaslığın müasir problemləri”nə aid tədqiqatı elmimizə töhvədir və onun bu gözəl dəyərli elmi yaradıcılığının məhsulundan onilliklər ərzində gənc nəsil öz təhsilində yararlanmışdır. Gələcək nəsillərə də nümunə olacaq bu dəyərli alimimizin yaratdıqları elmi-əsərləri qiymətli bir sərvət kimi Azərbaycanın kitabxanaşünaslıq elminin inkişafına öz bəhrəsini vermiş və verəcəkdir. Gənc nəslin belə ziyalılarımızın sayəsində püxtələşməyi, onların ziya işığında nurlanması ölkəmizin daha da gözəl gələcəyinə, inkişafına zəmanətdir.

Professor A.Xələfovun elmi yaradıcılığında ulu öndər Heydər Əliyevin elmi-nəzəri irsinin öyrənilməsi və təbliği mühim yer tutur. Alimin “Heydər Əliyev. Biblioqrafik məlumat kitabı” və “Heydər Əliyev Azərbaycanda kitabxana işi” kimi sanballı kitabları bu baxımdan olduqca diqqətə layiqdir. Bu

mühüm əsərlər mütəxəssislərin diqqətini cəlb etmiş, həm elmi nəşrlərdə həm də kütləvi informasiya vasitələrində çox yüksək qiymətləndirilərək müəllifinə şöhrət qazandırmışdır.

S.Ə.Şirvani “Alimlərə hörmət haqqında moizə” şerində belə yazmışdır:

*Elm bir nur, cəhl zülmətdir
Cəhl düzəkdir, elm cənnətdir.*

Əlbəttə, alim ömrü cənnət qədər sevimli, arzuolunandır.

Bir sözlə, A.Xələfov bənzərsiz bir alim ömrü yaşayır. Bu bənzərsizlik istedadada, elmə, ziyalılığa yaraşır. Bahar seli çaya, qərblilik qürub çağına, məğrurluq dağa, dalğa dənizə yaraşan kimi...